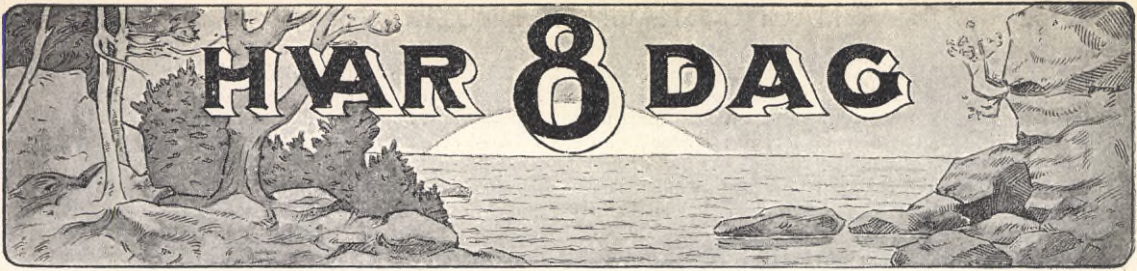

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

Den 2 Mars 1902

N:o 22

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Ragnar Bruzelius* † (med 1 porträtt). *Emily Nonnen* (med 1 illustration). »*Vandringsbibliotek*» (med 1 illustration). *Den första varmjölk-automaten i Sverige* (med 1 illustration). *Nordisk vintertrott* (med 8 illustrationer). *Norskt krigsår i vintertid* (med 3 illustrationer). *Hos Anders Zorn i Mora* (med 6 illustrationer). »*En fallande storhet*» (med 1 illustration). *Den Nordenskjöldska polarexpeditionen* (med 2 illustrationer). *Från scenen: Wagners opera »Den flygande holländaren» å kungl. teatern* (med 1 illustration). *Veckans porträttgalleri* (med 24 porträtt). HVAR 8 DAGS novellblad, III: *En smugelhistoria från Wight*. Öfvers. för HVAR 8 DAG. *Jean Raboul och hans historia*. Originalberättelse för HVAR 8 DAG af Erland Bratt.

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

Repr. efter Bernhard Östermans porträtt i olja.

Professor RAGNAR BRUZELIUS. †

En af Stockholms äldre mera kände läkare har gått ur tiden: f. öfverläkaren vid Serafimerlasarettet, professorn i medicin vid Karolinska institutet, Magnus Ragnar Bruzelius, afled den 17 februari i Stockholm efter en längre tids aftynande.

Professor Bruzelius var i sin krafts dagar en af huvudstadens mest kända personer. Alla hade reda på den store, brede mannen med den skånska brytningen, hvilken hördes på långt håll. Och från när och fjärran kommo patienterna, framför allt de bröstsjuka, för att låta sig undersökas af professor Bruzelius, hvilken hade stort rykte om sig att vara en ovanligt skicklig diagnostiker. Denna hans utomordentliga förmåga lär bland annat ha berott på hans skarpa hörsel, som tillät honom att ytterst noga höra tecknen till de sjukliga förändringarne i lungorna.

Hur kom det sig, att allmänheten betraktade en nu snart försvunnen tids läkare med andra ögon, än våra dagars, att läkarne för tjugo à trettio år sedan voro något för mer än andra människor — och att husläkaren i de flesta fall var en familjens vän? Det förra härledde sig nog därifrån, att vetenskapen ännu icke var så populariserad, utan ännu hade öfver sig något visst hemlighetsfullt imponerande, hvilket dock i själfva verket alls icke befrämjade själfva vetenskapen, men väl gäfvode dess ädkare, och däribland kanske i främsta rummet de latinskrifvande doktorerna, en nimbus. Det senare kom sig kanske af, att den tidens läkare icke hade så brådt som vår tids, brådt att följa med det allra senaste rönet à det vetenskapliga området, brådt att följa med i konkurrensen sins emellan, och att på den tiden icke funnos så många specialister som nu. Till husläkaren vände man sig, antingen det gällde något in- eller utvärtes, bröstet, magen eller huvudet. Och husläkaren blef, som sagdt, en vän i familjen.

Ragnar Bruzelius var en sådan person, till hvilken patienterna hade oinskränkt förtroende och hvilde, på goda skäl, sågo en vän, som ville dem allt godt. Och i sin egenskap af lärare var professor Bruzelius lika högt skattad af sina lärjungar, som han förstod att intressera på ett ovanligt sätt. Han var visserligen icke den djupe, spekulativt anlagde vetenskapsmannen, som längtade efter nya eröfringar och ledde lärjungarnes blickar hän mot det hittills outforskade. Men han var i stället en synnerligen praktiskt anlagd person, som visste att bilda i sin tur praktiska, kloka läkare, och som gjorde sakerna intressanta och njutbara för eleverna, icke minst genom den humor han inlade i sina föredrag och förklaringar. Och när han gjorde ronden i lasarettet, omgifven af sina lärjungar, voro de sjuka för honom icke blott »försöksobjekt», utan nödställda människor, som behöfde läkarehjälp. Man kan förstå, hvilket inflytande detta professors sätt att behandla sjuklingarne skulle ha på de unga läkarekandidaternas sinnen.

Ragnar Bruzelius tillhörde den sedan midten af 1600-talet kända smålandssläkten Bruzelius, hvilkens flesta medlemmar under de två senaste århundradena varit bosatta i Skåne. Släktnamnet är taget af hemmet Brusås i Hongers socken af Östbo härad och Jönköpings län, där stamfadern Lars Nilsson var bonde.

Bruzelius föddes den 4 juni 1832 i Löderup i Kristianstads län, son af prosten fil. doktor Magnus B. och Sofia Wilhelmina Johansson. Efter att ha genomgått Lunds katedralskola blef han vid 16 års ålder student i Lund, fil. kand. 1853 och promoverad till fil. doktor samma år. Påföljande år disputerade

han för docentur och utnämndes 1855 till docent i zoologi i Lund samt uppehöll följande vårtermin professuren i samma ämne vid universitetet. Åren 1856—57 ägnade han sig åt studier af anatomi vid Karolinska institutet under professor Anders Retzius' ledning. År 1859 disputerade han för adjunktur i zoologi vid Lunds universitet och uppfördes 1860 å förslag till densamma. Han lämnade emellertid detta vetenskapsområde, där han dock — särskildt hvad studiet af crustaceerna beträffar — inlagt betydande förtjänst, för att definitivt ägna sig åt läkarebanan. År 1860 aflade han sålunda med. kand.-examen, blef med. licentiat 1862, disputerade för med. doktorsgraden 1863 och blef med. doktor 1864.

Allt från början af sin läkarebana var Bruzelius fäst vid Serafimerlasarettet. År 1862 blef han amanuens vid dess medicinska afdelning och påföljande år underläkare samt t. f. biträdande öfverläkare. Tillika blef han docent i medicin vid Karolinska institutet och bestred de till medicine adjunkturen vid institutet hörande föreläsningar och kliniska undervisning, till dess han 1864 utnämndes till ordinarie med. adjunkt. Samma år blef han biträdande öfverläkare vid Serafimerlasarettet, där han 1877 blef öfverläkare, i hvilken befattning han kvarstod under 20 års tid till 1897. Under olika perioder i midten af 1870-talet förestod B. professuren i medicin vid Karolinska institutet, till dess han 1877 utnämndes till ordinarie innehafvare af denna professur. Äfven från denna befattning tog han afsked 1897. År 1880 kallades han till konungens läkare, från hvilken befattning han på begäran erhöll afsked vid 1897 års slut och 1890 till ledamot af Vetenskapsakademien. Allt sedan liffförsäkringsaktiebolaget Nordstjernans stiftande 1871 har han varit dess öfverläkare. Direktionen öfver gymnastiskt-ortopediska institutet har B. tillhört under en lång följd af år, däraf under en lång tid i egenskap af ordförande.

Utom några vetenskapliga afhandlingar återfinner man en mängd uppsatser af Bruzelius' hand i Svenska läkaresällskapets förhandlingar, Nordiskt med. arkiv, Hygiea, Vetenskapsakademiens handlingar m. m. Han har äfven under många år deltagit i redigerandet af såväl Hygiea som Nordiskt med. arkiv. Bland de utmärkelser, som kommit B. till del, må nämnas, att han var innehafvare af konung Oscars jubileumstecken, kommandör af Nordstjerneorden, 1: sta klass, och kommandör med stora korset af Vasaorden. Vid liffförsäkringsaktiebolaget Nordstjernans 25-årsjubileum 1896 öfverlämnades till Bruzelius en af professor Lindberg öfver honom präglad medalj i guld. Professor Bruzelius' lärjungar ha låtit måla hans porträtt, som är uppsatt i Serafimerlasarettets medicinska afdelningens föreläsningssal.

Professor Bruzelius var gift två gånger, första gången 1871 med Christina Helena Kempe, död 1879, och andra gången 1882 med sin första hustrus halfsyster, Lotty Henriette Kempe, bägge döttrar af grosshandlanden och bruksägaren J. C. C. Kempe och dotterdöttrar till Frans Michaël Franzén. Utom maka efterlämnar professor Bruzelius en 13-årig dotter.

Genom giftermål erhöi professor Bruzelius stor förmögenhet, och han hade af sin praktik en betydande inkomst, så att han till sist var en mycket rik man. Han bistod äfven, när så behöfdes, af sin förmögenhet det uppväxande läkaresläktet. Bland namnen å framstående svenska läkare intager den nu aflidnes sin gifna plats.

EMILY NONNEN.

Fotografi, tagen å 90-årsdagen speciellt för HVAR 8 DAG, af Aron Jonason, Göteborg.

SVERIGES ÄLDSTA FÖRFATTARINNA, EMILY NONNEN, i sitt hem, Liseberg vid Göteborg.

Framför inkörsporten till det gamla Liseberg utanför Göteborg rörde sig lördagen den 22 febr. täta leder af vagnar och promenerande, som då lämnade stadens gator för att aflägga besök i ett af de älskligaste gamla hemmen, som ännu dröja i oförändradt skick sedan förra århundradets början. Fröken Emily Nonnen firades då med anledning af 90-årsdagen, och blef det för alla af hennes stora vänkrets en sann högtid att till den vördade gamla författarinnan framföra sina lyckönskningar. När man uppnår sitt 90:de år efter ett lif af arbete och intresse för de flesta mänsklighetens lifsfrågor inom litteratur, konst och politik, då förundras vi knappast öfver att finna, hur denna andliga lifaktighet präglat äfven själens omhölje. Vi finna ej fröken Nonnen i hvilstol eller på soffa, nej bestämsam vandrar den lilla damen omkring i de solbelysta rummen, en lycklig värdinna, som åt ingen vill öfverlåta uppdraget att vara cirkelns medelpunkt. Blommor pryda bord och fönstermygar; rummen fyllas af vänner från när och

fjärran — för en hvar har hon ett leende och hela sitt varma sinnes uppmärksamhet.

För att älska fröken Nonnen behöfver man ej att läsa de böcker, som i många år utgjort en ungdomens skattkammare; nej, redan på tröskeln af detta hem slår en tillmötes en fläkt af flydda tidens bildade smak och vittra förfining. Fröken Nonnens akvareller, porträtter i olja samt fint pänslade miniatyrer pryda här hvarje rum, där möbler, bohag och gardiner nästan utan undantag stamma från empirens dagar. I den vackra parken utanför stå äldriga, högresta granar och i den väna skogsbacken skola äfven i vår sipporna lysa hvita. Må den 90-åriga kvinnan med det unga hjärtat länge förunnas kraften att kvarhålla tjueningen af detta idylliska hem, där så många vänner allt fortfarande skola söka henne för att med henne dela glädje och sorg. Den kända författarinnan lämnar så gärna plats för den kännande vännen och till sist är det ju dock från mänsklig synpunkt äfven de yppersta af oss skola dömas!

Olga B.

"VANDRINGSBIBLIOTEK."

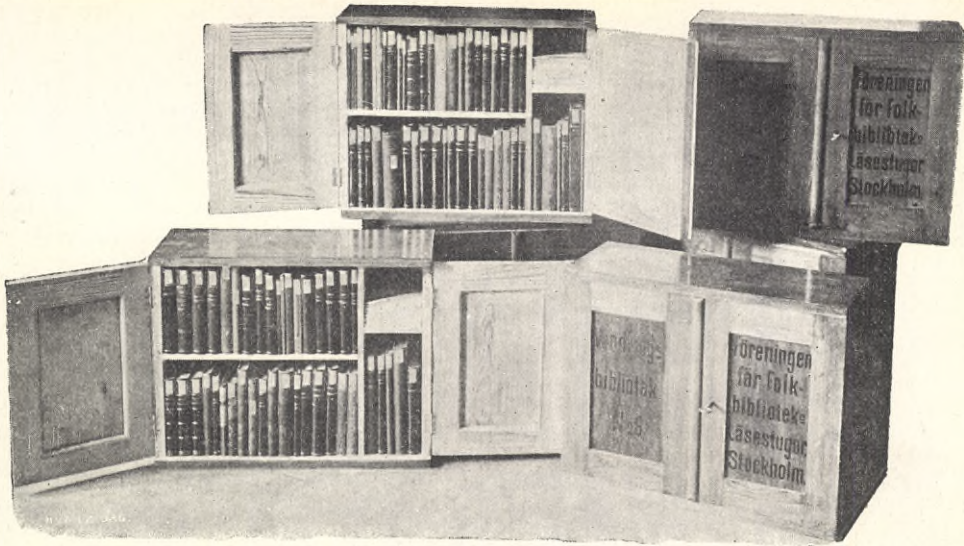

Foto. Lindahls fot.-aff., Sthlm.

Föreningen för Folkbibliotek och Läsestugor i Stockholm har i dagarna utsänt 6 s. k. »Vandringsbibliotek», hvilkas utseende framgår af bilden. Biblioteken innehålla värderika arbeten af olika slag, såsom skönlitteratur, populärvetenskapliga arbeten m. m. De utsändas till olika delar af landet, särskildt landsbygden, och skola stanna på hvarje plats en kortare tid för att sedan ersättas af andra. På så sätt hoppas man att sporra läslusten särskildt bland vårt lands stora jordbru-

kande befolkning samt väcka intresse för bildande af fasta sockenbibliotek.

De nu utsända vandringsbiblioteken skola tjäna som försök och skola, i den mån föreningen erhåller nödiga pänningmedel härtill, efterföljas af flera. Från olika håll inom vårt land, särskildt i folkhögskolekretsar, är man betänkt på att utända liknande boksamlingar. I utlandet, särskildt i Amerika, ha dessa fått en ofantlig spridning.

DEN FÖRSTA VARMMJÖLK-AUTOMATEN I SVERIGE

öppnades i förra veckan för allmänheten vid Östermalms torg i Stockholm, sedan den först afprovats af riksmarskalken von Essen jämte inbjudna. Automaten är försedd med sköljapparat samt tvänne bleckmuggar, som hvardera fyllas af 60-gradig, varm mjölk för en femöring. Man har beräknat att själfva mjölken, oaktadt detta låga pris, skall »bära sig» och dessutom kunna betala den för apparatens fungerande nödvändiga personalen, hvaremot man i och för anskaffande af ytterligare apparater nödgas appellera till personer, som möjligen kunna intressera sig för det människovänliga syftet.

* * *

En ung dam i Stockholm, fröken Valborg Ulrich, kan berömma sig af att ha åstadkommit denna automat. Den är konstruerad af ingenjör Joh. Karlson efter fröken Ulrichs idé.

Foto. Lindahls fot.-aff., Sthlm.

DEN NYA VARMMJÖLK-AUTOMATEN I STOCKHOLM, den första i vårt land, som väl kommer att efterföljas af flera.

NORDISK VINTERIDROTT: SKIDTÄFLINGARNE I GÖTEBORG D. 16 FEBRUARI.

Söndagen den 16 februari afhölls flerstädes stora skidtävlingar. Så i Göteborg, där man invigde den nya, präktiga Bragebacken i den vackra Slottsskogen. I den internationella backlöpningen voro norrmännen som vanligt de styfvaste och eröfrade alla prisen; i terränglöpningen segrade en Umebo, hr Eriksson, samt två göteborgare.

Än mera intresse ha de stora nationella tävlingar, som under lördagen och söndagen pågingo vid Gamla Uppsala, väckt öfver hela landet — väl mest genom prinsarne Gustaf Adolfs och Wilhelms deltagande i utesamma.

Prins Gustaf Adolf var iförd en klädsam hvit skiddräkt, som gjorde honom synlig öfverallt, och hans första hopp i backen, hvilket utfördes särdeles väl, hälsades med kraftiga applåder, hvilka stegrades för hvarje

Foto. Steen-Möller, Göteborg.

Foto. G. & H. Hasselblad, Göteborg.

Öfre bilden: FRÅN SKIDTÄFLINGARNE I GÖTEBORG: Den nya Bragebacken i Slottsskogen. Man ser »stupen», ett högre och ett lägre, täckta af flaggor. Från dessa stup togos hoppen ända till några och 20 meter fram. Vid sidan af denna bild visar den mindre illustrationen, när ett hopp tages öfver stupet.

Nedre bilden: VID FOTEN AF BANAN: En skidlöpare synes just på väg utför efter ett lyckadt hopp.

NORDISK VINTERIDROTT: FRÅN SKIDTÄFLINGARNE VID UPPSALA.

Fotografier för HVAR 8 DAG af A. Lindahls foto-affär, Stockholm.

Den unge mannen, bärande sina skidor upp till täflan med andra utfölvare af den präktiga idrotten, är Prins Gustaf Adolf. Och täflan, som visar kungasonen vid Gamla Uppsala med dess kungahögar och uråldriga minnen, där mången konungason j täfliat i blodig lek, må väl kallas historiskt stämmingsfull.

Prins Vilhelm (59) synes å vidstående bild just åka utför backen.

gång han »klarade stupet». Hans enkla och flärdlösa uppträdande bland de andra skidmännen gjorde ett mycket godt intryck. Ej mindre stora sympatier vann prins Wilhelm, som åkte i sin hurtiga kadettuniform. Han föll visserligen ett par gånger och rullade som en boll utför backen, men det bekom honom ej det minsta. Han tycktes blott ha roligt däråt — och publiken också, för att inte tala om kronprinsen själf, som äfven var närvarande, och som skrattade rätt hjärtligt åt sin sons kullerbyttor.

Detta de båda unga prinsarnes deltagande i de nationella täflingarne såsom »män i ledet» bland den andra käcka ungdomsskaran är sannerligen ett tidstecken af den mest glädjande beskaffenhet och väl värdt att lägga märke till. Ty säga hvad man vill, så är det dock ett äkta och i bästa mening demokratiskt drag detta att se två unga prinsar, af hvilka den ene en gång skall bära Sveriges krona, täfla sida vid sida med och besegras af unga män ur folkets led. Och säkert är, att i vår tid, och i vårt land åtminstone, de kungliga ingalunda förlora något i värdighet eller anseende genom att på detta sätt stiga ned till sitt svenska folk!

SKIDBACKEN VID GAMLA UPPSALA.

NORDISK VINTERIDROTT: Hockeyspel emellan Uppsala hockeyklubb och studenternas hockeyklubb. Uppsala hockeyklubb vann 8 mot 2, tack vare dess »kaptens», hr Sune Almquist's skicklighet.

KRONPRINSEN och prins Gustaf Adolfs guvernör, LANDSHÖFDING LAGERBRING, åse hockeyspelen.

NORSKT KRIGARLIF VINTERTID.

Att ligga ute i tält vid en temperatur mellan 20 och 30 grader torde nog tilläfvanturs förefalla äfven mycket hårdade friluftsmänniskor rätt »svalt»! Och dock har detta ägt rum under de intressanta manövrer, som i förra veckan under den bistraste kolden ägde rum vid Skedsmo i Norge. I manövrerna deltog omkring 900 man af olika vapenslag, och af dessa kamperade 6—700 i tält i det fria, föremål för åtskilligt bekymmer och ångslan från släkt och vänner, hvilket man ju i och för sig knappast kan undra på.

Men det visade sig, att de lätta, praktiska tälten med de moderna stålträdsgallren till uppvärmning, hvilka nu äro allmänt i bruk, absolut lämna tillräckligt skydd mot kolden. Temperaturen i tälten höll sig jämn hela natten igenom mellan 5 och 8 grader varmt, hvilket med den beklädnad manskapet har, är alldeles tillräckligt, och det inträffade ej heller under de tvänne nätternas bivackering ett enda fall af förfrysning.

Dessa intressanta manövrer ha sålunda till full evidens bevisat, att vinterbivackering äfven under de mest gnistrande

köldförhållanden är absolut utan risk för manskapets helsa — väl att märka, om tältenuppslås och stålträdsgallren anbringas på det riktiga sättet.

Åtskilligt intresse har under dessa manövrer också samlat sig kring de nya uniformerna, som pröfvats i olika modeller. Den förhärskande stegrå färgen är mycket klädsam och de flesta modellerna göra ett sportmässigt och alltigenom praktiskt intryck. Af huvudbonader gjorde den mjuka hatten med brättet uppviket å ena sidan det behagligaste intrycket, ehuru måhända den vanliga filthattstypen, fastän långt mindre klädsam, är mera praktisk.

Det manskap, som var ifördt den nya uniformen var mycket belåtet med densamma. De praktiska damaskerna, och de ändamålsenliga, rymliga tröjorna och benkläderna, som samtidigt hålla kolden ute och lätta marschen, var föremål för enstämmiga loford

Foto. Skarpmoen, Kristiania.

NORSKT KRIGARLIF: Vinterbivack.

NORSKT KRIGARLIF VINTERTID.

Foto. Skjermoen, Kristiania

DUBBEL SKIDKÖRNING EFTER HÄST, SÅDAN DEN SKER I NORGE.

FRÅN VINTERMANÖVERN I NORGE: Infanteri på skidor.

HOS ANDERS ZORN I MORA

Fotografier tagna af fotograf Julius Grape i Stockholm, speciellt upprest till Mora för HVAR 8 DAGS räkning.

Vår kanske i närvarande stund mest berömda konstnär Anders Zorn tyckes efter långa och vida färder i främmande land, under hvilka han ju skördat både guld och lagrar, numera nästan vilja bli bofast och stadig i sin gamla födelsebygd i hjärtat af Dalarne vid Siljans strand.

Här har han i sin villa, som är uppförd efter hans egen plan och i gammalnordisk stil, samlat alla sina rika skatter af konstverk och antikviteter, hvilka, ordnade med den geniale konstnärens säkra smak, bilda ett helt, som väl tör söka sin like..

Prins Eugen, eller som h. k. h. helt kort och populärt beämnas bland artistkamraterna: »prinsen», befinner sig som bekant sedan någon tid tillbaka på besök hos herr och fru Zorn i Mora.

Det är icke första gången som prinsen gästar Zorn, och han trivnes utmärkt väl däruppe i Dalarne, där också alla hjärtan klärra den enkle geniale furstesonen till mötes.

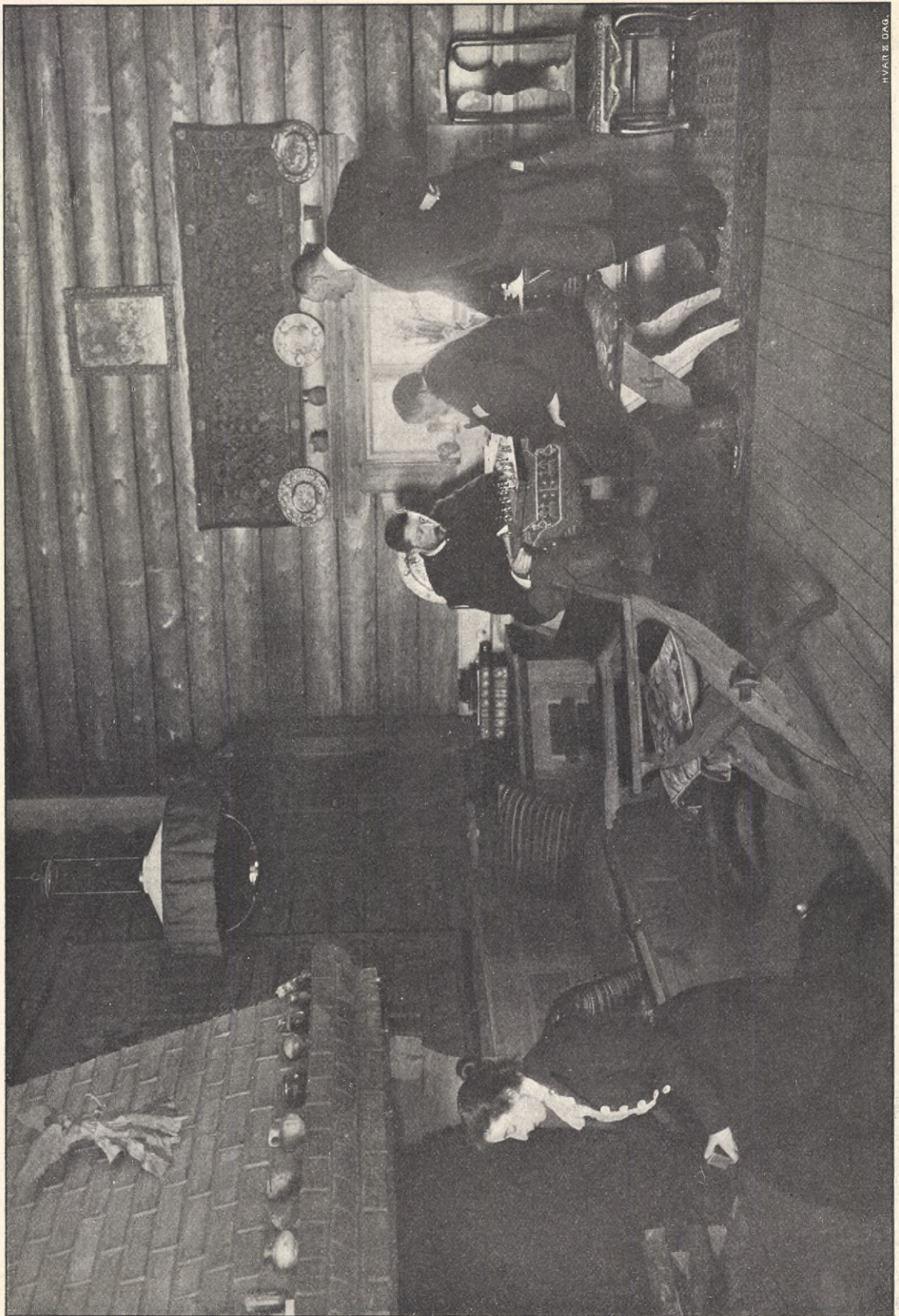
Äfvenså är väl nu vintertid den höga, rena luften synnerligen nyttig för prinsens fortfarande något klena hälsa, och h. k. h. ser också, liksom hans angenäma värdfolk, innerligen belåten och nöjd ut med sin tillvaro, såsom man ju har allt skäl att göra, då man befinner sig bland goda vänner och trogna grannar...

PRINS EUGEN OCH ANDERS ZORN.

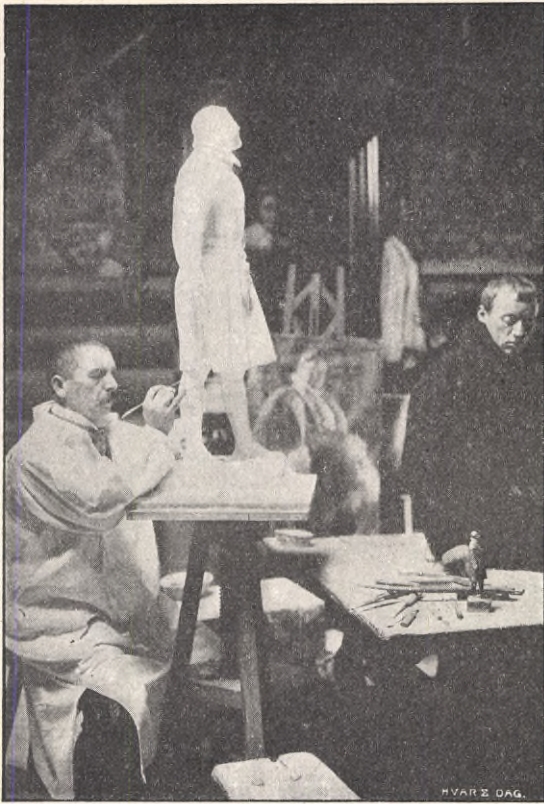
HOS ANDERS ZORN I MORA: Nyheter från hufvudstaden. Främst prins Eugen och fru Zorn, i bakgrunden Anders Zorn (sittande) och friherre Cederström.

Foto, Julius Ursing, Foto-Gear & atelier, Sthlm.

HOS ANDERS ZORN I MORA: Det vackra hvardagsrummet, där prins Eugen f. 8. spelar schack med Anders Zorn; fru Zorn tänder brasan i den praktliga spiseln.

HVAR 8 DAG.

ZORNS VILLA I MORA.

ANDERS ZORN I SIN ATELIER, sysselsatt med modelleringen af Gustaf Vasa-statyn. Vid sidan sitter modellen, en dalayngling.

ANDERS ZORNS ATELIER: Inrymd i en särskild liten villa. På skidor synas prins Eugen jämte friherre Cederström, uppvaktande, samt Anders Zorn.

»EN FALLEN STORHET».

De våldsamma stormar, som i dessa dagar rasat öfver Brandenburgs slätter, hafva bl. a. rifvit omkull ett märkligt träd.

I närheten af den gamla muren kring Wittstock stod en poppel, som icke endast väckte hvarje förbigåendes intresse på grund af storleken och den märkvärdigt formade stammen, utan var bekant vida omkring med anledning af de historiska minnen, som voro förknippade med honom. Poppeln kallades »Banéroppekn» eller »Svenskträdet». Detta träd var den 4 oktober 1636 vittne till det blodiga slag, i hvilket svenskarne under Banér och Torstensson besegrade de kaiserliga och sachsiska trupperna under Hatzfeld, och under detta träd skola, enligt hvad folket i trakten ännu vet förtälja, Banér och Torstensson efter slaget på sina knän ha tackat Gud för segern.

Banéroppekn omgafs ännu en gång af svenska trupper. Det var det sorgliga året 1675, då de vid Fehrbellin slagna svenskarne såsom fiender utanför Wittstocks murar föllo krigsråd under det historiska trädet.

Käjsar Friedrich uttalade vid ett besök i Wittstock sin önskan, att man måtte taga vård om det gamla trädet såsom ett minne från en stor tid. Men detta synes icke ha skett. Trädet fick stå, som det stod, utan skydd. För ett tjugotal år sedan tände okynniga pojkar till och med eld i dess ihåliga stam, hvarvid denna ännu mera skadades. Men trädet fortfor dock att lefva, hvarje vår iklädande sig ny löfskrud. Ännu i novemher förra året stod trädet upprätt.

Nu ligger emellertid jätten slagen. Dock finnes något kvar, och man har nu sent omsider föreslagit att omhägna kvarlevorna af trädet och vid detsamma uppsätta en minnestafel.

Efter fotografi.

BANÉROPPPEKN ELLER SVENSKTRÄDET VID WITTSTOCK I BRANDENBURG.

DEN NORDENSKJÖLDSKA POLAREXPEDITIONEN

befinner sig, då detta skrives, inne bland de antarktiska isarne, trotsande dessas köld och faror. Efter en i allo lyckosam färd anlände nämligen expeditionen, sedan den någon tid uppehållit sig i Buenos Aires, själfva nyårsaftonen till Port Stanley å Falklandsöarne, hvilket är den sista »civiliserade» stationen före inträngandet i isregionerna. Färden dit var ganska stor-

mig, och den hastiga öfvergången från värme till köld hade ådragit några af expeditionens medlemmar lindrigare förkylning, men för öfrigt var allt väl. Af de 14 från Norge medförda slädhundarne, af hvilka en synes å bilden, ha 9 stycken dött under resan, hvadan man skall söka att å Falklandsöarne komplettera dessa för vinterfärder å isen så outhärliga djur.

Som bekant har expeditionens energiske ledare under sin forskningsfärd drabbats af den hårda sorgen att i dagarne förlora sin fader, öfverste Nordenskjöld — se Veckans porträttgalleri — och kommer underrättelsen härom ej att nå honom, förrän expeditionen, enligt hvad man får hoppas, nästa sommar välbehållen återvänder till Falklandsöarne.

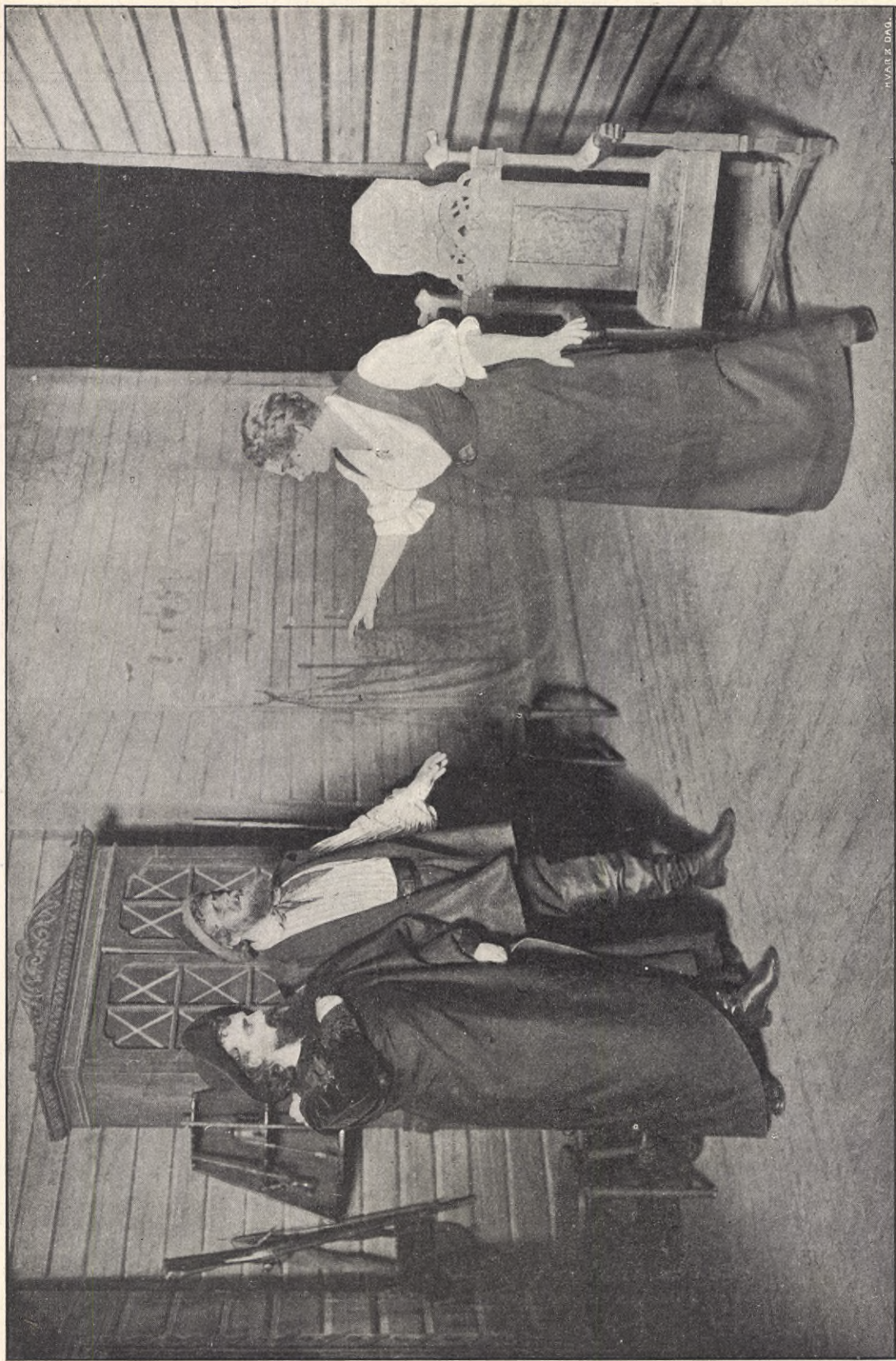
Amatörfotografier

FRÅN NORDENSKJÖLDSKA SYDPOLSEXPEDITIONENS FÄRD: Ombord å »Antarctic» i Buenos Aires, dec. 1901.

Fisksäljare i St Vincent å Cap Verdiöarne, nov. 1901. Fot. tagen ombord å »Antarctic».

Fotografi speciellt för HVAR 8 DAG af C. Olausson, Sthlm.

HVAR 8 DAG.

Flygande Holländaren (hr Lejdström)
SCEN UR 2:dra AKTEN AF "DEN FLYGANDE HOLLÄNDAREN".

Senta (fru Lindberg)

VECKANS: PORTRÄTT:

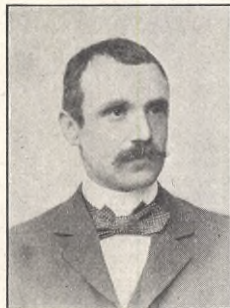
G. STEDT.

Till öfverste i armén har utnämmts öfverstelöjtnanten vid fortifikationen, chefen för Svea ingenjörskår och t. f. chefen för fälttelegrafkåren, R. S. O. m. m., *Nils Gustaf Stedt* f. 1850, känd som en dugande och framstående militär.

A. CARLSTRÖM.

Efter uppnådd pensionsålder erhöj majoren vid norra skånska infant-regementet *A. Carlström* d. 24 jan. afsked efter en fyratioårig nitisk tjänst. C. har också hedrats med flera olika kommunala förtroendeuppdrag inom den ort, där han varit bosatt.

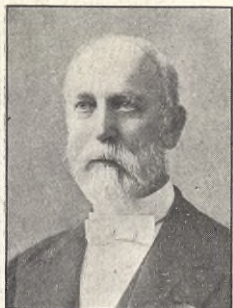
R. M. LILJEFORS.

Uppsalasångens vännar hälsa säkerligen med glädje det val af sånganförare som "Allmänna sången" i dagarne gjort i kand. *Ruben Mateus Liljefors*. R. som är född 1871, har redan förvärfvat ett godt namn som kompositör och dirigent.

B. E. LINDBLAD.

90 år fyllde den 9 februari enkefru *Beata Elisabeth Lindblad* f. Moström, i Söderköping, och var på födelsedagen föremål för mycken hyllning af släktingar och vännar.

C. R. ULFSAX.

80 år fyllde den 15 februari f. d. sekreteraren i fångvårdsstyrelsen *C. R. Ulf sax*. Den vördnadsvärde åldringen, som befinner sig vid full vigör, hyllades under dagens lopp af många vännar och bekanta.

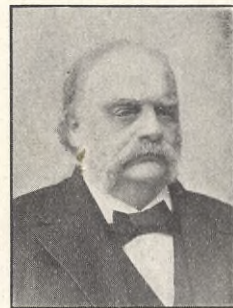
H. V. OLSSON.

75 år fyllde den 23 februari f. järnhandlaren *H. V. Olsson* i Stockholm, hvilken varit en i ovanligt hög grad anlitad kommunalman. Den vördade åldringen hyllades på födelsedagen på mångahanda sätt.

J. A. WENNBERG.

F. d. kanslirådet *J. A. Wennberg* fyllde den 10 februari 70 år och fick af denna anledning mottaga talrika lyckönskningar. W. äger, i förhållande till sin ålder, stor vigör och synes åtnjuta den bästa hälsa.

M. F. FLODERUS.

70 år fyllde den 17 februari f. d. rektorn vid Uppsala högre allmänna läroverk, lektor *Manfred Mustaf Floderus*. Den vördade gamle var på födelsedagen föremål för mycken hyllning.

R. PETERSON.

70 år fyllde den 1 februari direktören *R. Peterson* i Odeshög och fick den vördade gamle under dagens lopp mottaga många bevis på aktning och vänskap från när och fjärran.

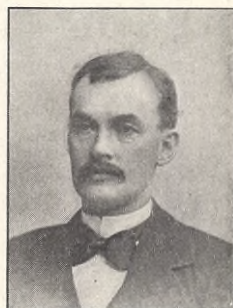
C. F. F. WAHLSTRÖM.

60 år fyllde den 2 febr. befälhavaren å ångaren Norrbotten, Kapten *C. F. F. Wahlström*, som då var föremål för mycken hyllning från vännar och kamrater när och fjärran.

F. M. MELIN.

Bataljonsläkaren vid Dalregementet, distriktsläkaren i Sandviken *F. M. Melin* fyllde den 15 februari 50 år och blef, med anledning af dagens betydelse, föremål för mycken hyllning af kamrater och vännar.

G. PETERSSON.

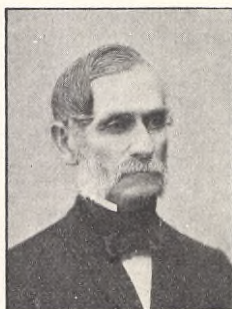
50 år fyllde den 7 februari disponenten för guldmedalsbolaget i Stockholm, *G. Pettersson*, hvilken med anledning häraf uppvaktades af kontors- och arbetspersonalen.

GALLERI

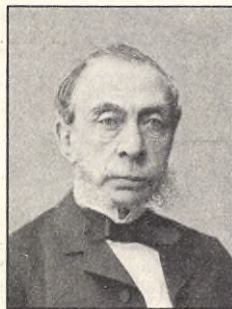
O. G. NORDENSKJÖLD. †

Den 18 februari afled i Eksjö f. öfversten och chefen för Kalmar regemente, R. S. O. 2 kl., *Otto Gustaf Nordenskjöld*, f. 1831. Den framstående militären, som innehade en mängd förtroendepudrag och nu sörjes i vida kretsar, var fader till forskningsresanden doc. Otto Nordenskjöld.

A. G. de GEER. †

Den 5 februari afled i Stockholm f. d. kaptenen vid Södermanlands regemente, friherre *Jacques Anton Gerard de Geer*. Ledamot af landbruksakad. 1865, erhöill de G. 1866 Söderm. läns hushållningssällskaps guldmedalj, och blef 1890 sällskaps hedersledamot. Den vördade gamle sörjes närmast af son.

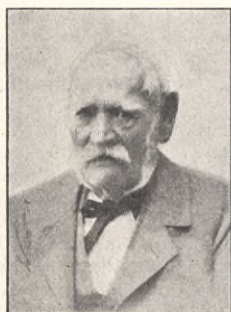
O. F. af SILLÉN. †

Den 8 februari afled i Stockholm f. d. presidenten i statskontoret *Otto Ferdinand af Sillén*, nära 86 år gammal. S. var under flera år kamrerare vid Vetenskapsakademien. Han var en enkel och vänlig man, som sörjes af många.

C. F. WARODELL. †

Den 12 februari afled i Stockholm f. d. kaptenen vid Göta Lifgarde, *Carl Fredrik Warodell*, något öfver 55 år gammal. Underlöjtnant 1868, kapten 1882 tog han förledet år afsked. Präkigt och afhållen kamrat sörjes han närmast af maka och barn.

G. W. BELLMAN. †

Den 11 februari afled i Haparanda f. telegrafdirektören, f. löjtnanten *Gustaf Wilhelm Bellman*, i en ålder af 90 och ett halft år. B. afled på samma dag, som sin farfars kusin, skalden Carl Mikael Bellman.

A. J. BORG. †

Medarbetaren i "Vårt Land", fil. kand. *Anders Johan Borg* afled i Stockholm d. 7 febr. B. var född 1852 och aflade 1884 fil. kand. examen, hvarpå han vid "Vårt Lands" grundläggning inträdde i redaktionen. Han var en skicklig och vänsäll person, som sörjes af många.

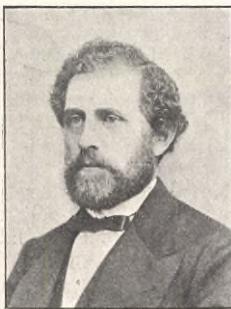
M. BERLIN. †

Den 11 februari afled i Jönköping lektorn vid högre allmänna läroverket därstädes, fil. dr. *Mac Berlin*, 56 år gammal. B. var en för religiösa och politiska spörsmål högögligen intresserad man. Han var äfven hög frimurare. Utom maka och barn sörjes han af en stor vänkrets.

J. V. PIHL. †

Den 11 februari afled i Göteborg f. d. provinsialläkaren *Johan Valfrid Pihl* i en ålder af 69 år. Den gamle hedersmannen var en af alla omtyckt person, som sörjes af många.

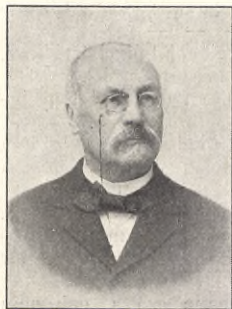
C. H. BERGMAN. †

På sin egendom Ormstorp i Småland afled f. d. sjökaptenen och stationsinspektoren *C. H. Bergman*, den 28 jan. 70 år gammal. B. aflade 1855 sjökaptensexamen. Ingick 1865 vid Statens järnvägar och tog 1895 afsked med pension. Den gamle hedersmannen sörjes af barn och talrik vänkrets.

A. WADSBERG. †

Den 13 februari afled i Vadstena den under signaturen "Ester" kända författarinnan, fröken *Augusta Wadsberg*. Hon var född 1835 och sörjes af släktingar och många vänner.]

C. E. HALLSTRÖM. †

Den 11 februari afled i Strängnäs lasarettsläkaren och stadsläkaren därstädes, med. lic. *Christian Ernst Hallström* H., som var född 1834, aflade med. kandidatexamen 1863 och med. licentiatexamen 1868. T. f. stadsläkare i Strängnäs samma år blef han 1887 ordinarie stadsläkare därstädes.

F. W. PETERSON. †

Den 19 januari afled på sin egendom Fredriksdal, f. löjtnanten *Frans Wilhelm Peterson*, 77 år gammal. I sin krafts dagar var han en mycket anlitad kommunalman, samt var för sitt vänsälla väsen allmänt omtyckt och värderad.

HVAR 8 DAGS NOVELLBLAD. III.

EN SMUGGLARHISTORIA FRÅN WIGHT. Öfversättning för HVAR 8 DAG.

»Lukas! Lukas! Säg mig att du endast skämtar. Du menar väl ej allvar med hvad du sade.»

Flickans röst darrade af rörelse, och hon brast i en flod af tårar. Den unge mannens anletsdrag fingo ett bestämdt, nästan hotfullt uttryck, då han slog armen om hennes lif.

Mellan de unga tu utkämpades här vid hafstrandens en hård kamp. Ruth, som i själfva verket älskade Lukas Haskell, den unge fiskaren, med hvilken hon denna afton sammanträffat, hade låtit sig påverkas af sin släkt och förlofvat sig med den ansedde kustsergeanten James Blenkarn.

Ruth förebråde Lukas, för att han med berädd mod trotsade landets lagar och biträdde vid insmugglande af varor, men trots sina förebräelser måste hon tillstå, att hon älskade honom och ej James Blenkarn, ehuru denne var en präktig karl och alltid visat sig god mot henne.

»Pappa såg, huru god James var», protesterade den unga flickan. »Och dessutom — hvad är du?»

»En ärlig fiskare», sade Lukas.

»En lagbrytare, en smugglare, en tjuf.»

»En tjuf. Hvem vågar kalla mig tjuf.»

»James gör det», svarade hon.

Lukas höjde hotande handen mot himmelen.

»Låt James komma i min väg en gång, och Gud må dömma oss emellan!»

Ännu en gång kysste han den darrande flickan och försvann i kvällens dunkel.

*

År 1873 hade det ryktet spridit sig, att stora kvantiteter kolonialvaror voro afsända från andra länder att insmugglas vid ön Wight.

I västra delen af denna ö voro befolkningens sympatier odeladt på smugglarnes sida, emedan fiskarne ofta blefvo utsatta för spioneri.

En dag beslöt en farmare, vid namn Giles Canseway, att spela kustbevakningen ett spratt. Han lät utsprida det ryktet, att han stod i spetsen för ett helt smugglareband. Olyckligtvis drabbade misstankarne då äfven en af hans bästa vänner, Lukas Haskell. En natt omringade kustbevakningen hans hus, som låg vid hafvet, och inträngde för att undersöka huset. Naturligtvis funno de ingenting, men då undersökningen pågick, fick kustsergeanten se Haskell komma in. Haskell insåg genast faran och rusade ögonblickligen bort. Kommen utanför snubblade han och tumlade omkull. Ehuru han var snabbt uppe igen, tappade han ett papper, som tillfullo bevisade hans brottslighet. — — —

»Daniel, du måste vara mig behjälplig härvidlag», sade Ruth en morgon till sin broder Daniel.

»Med hvad då?» sade denne i det han ömt betraktade sin syster.

Med af rodnad blossande kinder berättade hon nu huru Lukas Haskell lyckades undkomma sina förföljare, då de omringat Giles Canseways hus.

»De jagade ned honom», sade hon, »i den klyftan, som genom en gång står i förbindelse med »Fransmannens håla», och då de sökte tränga efter lär han sprängt tunneln.

»Nu befinner han sig i denna grotta, och som kustbevakningen håller vakt nedanför på stranden, kan han hvarken komma upp eller ned. Ingen lifvande varelse kan klättra upp till klyftan, och såvida ingen sänker sig ned på ett rep till honom, skall han omkomma af svält, som den stackars fransmannen gjorde.»

»Nå, hvad vill du, jag skall göra?»

»Jo, du skall hjälpa mig komma ned i hålan. Du tar ett starkt rep och släpper ned mig. Du är stark nog att draga upp honom och sedan mig.»

»Men det är emot lagen», invände Daniel. »Om jag hjälper honom, råkar jag fast själf...» Men

efter en stunds öfvertalande gick han till sist in på att bistå henne.

*

Skyddad af mörkret lyckades den modiga, unga flickan sänka sig ned utför det förskräckliga bråddjupet. Då hon hängde där med det brusande hafvet under sig, och allt berodde på att repet ej skars af mot någon skarp klippspets, betogs hon af fasa. Men kärleken till Lukas stålsatte henne.

Slutligen fick hon fotfäste på en utskjutande klippa framför ingången till »Fransmannens håla». Hon ropade sakta: »Lukas! Lukas!»

»Hvem ropar?» hörde hon en hes röst svara. Hon tog några steg framåt, men hejdades af utropet: »Jaså, ni komma för att arresterera mig! Stanna, eller ni är dödens!»

»Lukas, ser du ej, att det är jag — Ruth!» Snart fattade han situationen och slöt henne till sitt bröst. I få ord berättade hon om sin plan. »Hvarför har du riskerat ditt lif för mig?»

Frågan var ej lätt för henne att besvara — hon som var förlofvad med en annan.

»Min älskling», sade han passionerad, »jag svär dig, att kommer jag helskinnad ur den här hålan, skall jag upphöra med all smuggling och börja ett nytt, redligt och ärligt lif, fjärran från dessa bygder. Kanhända jag då en gång kan komma tillbaka för att gifta mig med dig, mitt lifs ängel.»

»Nej!» sade Ruth bestämdt. »Jag har ju gifvit mitt ord till James Blenkarn, och kan ej ändra mig.»

»Jag trodde du mente —»

»Nej — tro mig, jag kan inte — tro mig...»

»Då måste jag i alla fall bort härifrån», sade han, i det han ännu en gång slöt den darrande flickan till sitt bröst, passionerad kysste henne och ilade mot grottans utgång. Nästa ögonblick skulle han störtat sig utför bråddjupet, om ej en kraftig hand gripit tag i honom och kastat honom tillbaka.

»Är det på det sättet, du ämnar börja ditt nya lif, Haskell? Skäms du ej att handla så fegt, fast denna modiga flicka vågat lifvet för att rädda dig?»

Lukas slet sig lös och drog fram revolvern.

»Blenkarn!» ropade han. »Himlen vare lof, att jag träffade dig! Nu kunna vi få göra upp vårt mellanhafvande!»

Han höjde vapnet, men lika hastigt slog kustsergeanten det ur hans hand.

»Jag hade ett annat ärende än detta», sade han kyligt. »Icke för att släss med dig, utan för att hjälpa dig har jag kommit hit.»

»Hvad?»

»Det är så», fortsatte Blenkarn allvarligt. »Du har ingenting att frukta af mig. Ruth, hör mig. Jag har kommit för att befria din älskare. Däraktiga flicka! Du anade ej, att hvarje tum af trakten var bevakad. Sedan du kommit ned, fångade jag Daniel, och han har berättat mig allt. Hör på, Haskell, när vi passera herrgården, befaller jag mina män genomgå parken. Då slår du mig till marken och flyr till Yarmouth, under det jag låter dem leta efter dig åt motsatta hållet.

»Ännu ett ord. Ruth, jag befriar dig från ditt löfte och lämnar snart trakten för alltid. Då stormen lagt sig, kommer Lukas tillbaka om några år för att gifta sig med dig», och hans röst darrade, »ehuru Gud allena vet, hur innerligt jag älskar dig.»

»James», sade Ruth, »förlåt mig, jag har aldrig älskat dig, men — men». Hon tystnade.

»Jag vet det nu», sade kustsergeanten, »och det var väl, jag fick veta det i tid. Jag lyssnade till ert samtal här och hörde, hvad du sade till honom. Jag har misstagit mig grymt. Hör nu, Lukas! Gör som du sagt. Blif en ärlig människa! Kom tillbaka en dag, men blif god mot henne. Kom ihåg, att hon i natt vågat sitt lif för att rädda ditt.»

JEAN RABOUL OCH HANS HISTORIA.

Originalberättelse för HVAR 8 DAG af *Erland Bratt*.

(Forts. fr. föreg. n.r.)

Jag reste mig upp och såg mig omkring. Hade då allt varit en villa? Funnos ej dessa hemskaling i verkligheten? Hade rakt ingenting timat? Alla dessa frågor stodo att läsa i mina drag, och doktorn dröjde ej med svaren.

»Ni vill, att jag skall sprida ljus», började han, »i de tilldragelser, som ni tror er ha bevittnat. Ni vill veta, om ni drömt, eller om det var figurer af kött och blod, som stredo och ledo inför edra ögon. Låt mig då först säga er, att hvad ni såg, såg äfven jag, och om ni vändades i ångest, var dock er fasa lekverk emot min. Jag skulle kunna be er återkomma i morgon och gifva er ett nytt tillfälle att äse samma handling, och ni skulle återfinna mig följande dag lika kry som nu. Det samma året om. Jag vet, att denne främling är ej mer än luften, som jag andas, och ändå syns mig ingen verklighet så helvetiskt gräslig, som min kamp mot denna tunna luft. Tror ni, jag lider, då hans stämma när mig, såg jag ut som om jag skrottade, när han sveper sin makt kring min själ och ställer mig till ansvar?! Jag erkänner min synd, och från mina läppar tar han en bön, mer djup och innerlig än någon, som stigit till vår Herres tron. Men han kommer, ty mitt lidande kan ökas, och jag ser honom, Chapra, som jag såg honom vid Shivas bild, den dag min frihet återvanns. Han vill blott öka bördan af mitt brott och stegra omätligheten i min ångslan. Jag måste slå honom till golfvet och känna darrningen af hans svaga lemmar. Min orm skall bita sig fast vid märkena i hans kind, på det jag må uppfånga samma blick, som tindrade i hans ögon den gången, och ormen skall växa för att låta mig känna det lefvande lifvets fasa vid hans kvävande ringling. Detta är Chapras hämnd. Dag för dag har jag burit den, och intet har ändrat sig däri. Hvad glädje skänkte mig stenen, hvad vann jag genom min frihet? Jag har kämpat länge nog mot den förbannelse, som hvilat öfver mig, och i denna strid mot dessa makter är jag för svag. Ni har sett hvilka slag, man måttat åt mig. De anse sin ära stå på spel, och de skola uppbjuda sina yttersta krafter för att drifva mig till sig. Jag vet ej, om de nått gränsen för sin förmåga, men jag vet, att jag nått gränsen för min motståndskraft. Mitt beslut är fattadt, och fastän jag ryser vid de öden, som vänta mig, ämnar jag återvända, ty ingen mänsklig existens kan uthärda de marter, som dessa upprepede syner framkalla i mitt inre.»

Han gjorde ett uppehåll, och hvad jag fruktade mest af allt, kom nu från hans mun. Han fortsatte.

»Genom min annons sökte jag komma i förbindelse med en djärf och modig man, ty möjligheten af hvad jag nu beslutit, har på sistone ofta kommit för mig. I er har jag funnit den lämplige och jag har således att förbereda er på, att vi med det snaraste skola företaga resan. Det är ej min mening draga nytta af edra tjänster längre än tills jag nått fram, och om allt går efter önskan, kan ni fredligt återvända för att öfverbringa världen min sorgliga historia.»

Jag skulle nog ha önskat undandraga mig, men min fruktan för doktors makt var större än min oro för framtiden. Och så gick det till, att vi två dagar senare befunno oss ombord å ångaren Yalta. Och jag lämnade Frankrike med dystra anin-

gar om hvad det kommande skulle bära i sitt sköte.

Detta är uppräningen till min historia, det första steg, mot det mörker, hvarur jag sent omsider vaknat. Jag minns så väl denna resa. Minns, hur jag ofta stod lutad öfver fartygets reling, och därvid föll mig den tanken in, att likasävisst som ingen trängt ned i hafvets oändliga djup för att utforska dess aldrig uppdagade hemligheter, lika säkert skulle jag aldrig återvända från detta företag, om jag blott en gång nått det område, där dessa outgrundliga människor framlede sitt mystiska lif.

Jag låg på däck ibland, ensam tyckte jag, fastän det myllrade omkring mig. Men jag var ensam, ty mitt mål var ett annat än deras. Det gällde ej längre de vanliga frågorna i kampen för tillvaron. Genom min historia, om jag fått yppa den, något som doktorn på det strängaste förbjudit mig, skulle jag nog kunnat skaffa mig åhörare, som ryckt på axlarna och skrottat i smyg, men aldrig en vän, som kunnat förstå min oro, emedan han känt en liknande.

Och därför lät jag mig föras framåt. Doktorn sökte nog muntra upp mig ibland, men en aning, starkare än allt, förtog verkan af hans ord, och jag är för öfrigt säker på, att han i grund och botten gissade mitt öde.

Jag erinrar mig en episod från denna resa.

Doktorn och jag hade tagit plats på kommandobryggan, och han var mot sin vana inbegripen i ett lifligt samtal med kaptenen. Jag gaf ej akt på deras ord, men såg plötsligt den senare höja armen och utpeka en sjöfögel, som kretsade långt borta vid horisonten.

»Det är kanske en tillfällighet», sade han på sitt godmodiga sjömansspråk, »att jag ständigt ser en fågel, när jag passerar denna breddgrad, men hur som helst, det finns ej en af mitt folk, som icke söker honom, när vi hunnit till denna punkt» — och i verkligheten såg jag äfven, hur man samlat sig till grupper på underdäck och under skrott och gissningar pekade på fågeln.

»Det förefaller mig», fortfor kaptenen, »som om den mist sambandet med de andra och sväfvade ängslig kring samma punkt, i tron att någon af hans gamla vänner skall återkomma för att leda hans trötta vingar mot ett säkert mål. Tusan så egendomligt i alla fall», tillade han.

Det kom öfver mig, att jag liknade denna irrande sjöfögel, att äfven jag mist sambandet med de andra och väntade på någon, som måtte föra mig tillbaka.

Därför erinrar jag mig denna episod.

— — — — —
Vi nådde äntligen fram till Bombay, och jag trampade Indiens jord. På kajen såg jag en man, på håret lik de båda andra hinduerna, jag sett i Paris, och hans blickar flögo mönstrande omkring liksom för att söka en väntad. Jag påvisade honom för doktorn, eller ville göra det, men kunde omöjligt återfinna honom, hvarför doktorn drog på mun, åt hvad han kallade min inbillning. Jag hade dock sett honom.

Från Bombay gick resan till Dehli och vidare till Srinagar, hvarifrån den egentliga expeditionen företogs. Dragare anskaffades, och försedda med proviant för mer än en månad, bröto vi upp en

morgon i oktober 1897. Färden gick genom nästan obebyggda trakter, men landskapet var flackt och svårigheterna vidtogo först sedan vi nått Himalayas bergskedjor. Men då begrep jag, hvarför en ensam man ej kunnat taga sig fram, ty en ödslighet blickade oss till mötes, så omätlig, att väl jorden knappast före människans tillkomst tett sig mera öfvergifven.

Vi vandrade dock alltjämt och vanligtvis under tystnad. Nog var jag själf upptagen af mina egna tankar, i det de med en sällsam makt framlockade allt, som jag haft kärt här i lifvet, och kommo mig att granska dessa ting med ett vemod, som om det gällt att för alltid taga afsked af detsamma, men fastän jag så försjönk i grubberier, hade jag dock öga för doktorn, ty i den mån, vi närmade oss vår resas mål, uttryckte hans person en sådan närvisitet, och hans drag en sådan ängest, att jag af uppriktigt hjärta skulle bjudit till att trösta honom, därest jag kunnat.

Men hvad förmådde väl jag gent emot min mäktige herre? Jag är säker om, att en tillgifven hund tar del af sin husbondes oro, när han med undrande, trogna ögon blickar in i hans oroliga drag, och jag tror, att förhållandet mellan mig och doktor Raboul, åtminstone hvad mina känslor gent emot honom beträffade, var närmast att jämföra med det, som kan existera mellan en hund och en människa.

Jag vet ej, hur det gått till, men i doktorn såg jag ett väsen, mig själf och alla andra så öfverlägset, att jag slutligen utan reflexion fann hvarje hans tilltag godt, och jag följde honom, emedan det ej kunde vara annorledes, emedan mitt inre dref mig att göra det.

Och han, som efter hvad jag tror, aldrig slutit sig till någon, som städe i känslan af sin öfverlägsenhet varit sig själf nog, han kunde sitta vid min sida mången kväll under denna dystra, ensliga färd, och om jag äfven ej fick del af hans sorger eller oro, så skänkte han mig dock något vänligt ord, hvaraf jag slöt, att han med deltagande skärskådade min ställning i detta företag.

Och därför kan jag nämna hans namn utan bitterhet, och därför önskar jag frid åt hans själ, ty jag vet, att han drefs framåt af makter, som voro honom öfvermäktiga, och han kunde ej taga hänsyn till den eller de, som stupade i hans väg!

Hvarför jag blef en af dem, må andra diskutera. Nu, då äntligen solen efter en lång, förfärlig natt skänker mig sitt lifgivande ljus, vill jag ej lösa några gåtor. Hellre vill jag känna den frid, som fyller mitt inre, och om jag lidit, är jag glad åt att kunna säga: mitt lidande är slut. Jag önskar af innerligt hjärta, att doktor Raboul må kunna säga, sig detsamma.

En morgon, mot slutet af den månad, då vi lämnade Srinagar, upplyste mig doktorn, att vi endast hade trenne dagsresor kvar, och vi genomgingo än en gång, hvad vi öfverenskommit för att betrygga min återfärd. Då det ej var ovanligt att »bröderna» företogo långa vandringar, borde vi skiljas, medan ännu en dagsresa återstod, ty det var meningen, att doktorn skulle våga sig fram ensam, under det jag, med stöd af den karta, jag erhållit, borde ofördröjligen återvända.

Så var meningen! Se här det verkliga förloppet.

Denna dag, det var den 25 oktober, hade vi brutit upp på morgonen, och fram mot middagstiden skyntade vi den bergskedja, som enligt doktors utsago var den sista, vi skulle ha att öfver-

skrida, för att trampa det område, där den märkliga kulten lefde.

Tysta arbetade vi oss framåt och detta i en stämning så nedtryckt och modlös, att det var ej utan jag väntade, att doktorn i sista ögonblicket skulle förbjuda återtag. Han gick något framom mig, och genom kikaren granskade han allsot ofast omgifningen med största uppmärksamhet. Skymningen föll på, och vi ordnade för sista gången vårt nattkvarter. Det var en kylig natt, och, insvepta i våra grofva filtår, sutto vi framför elden, som jag i hast gjort upp.

De små tålmodiga hästarne, som ihärdigt och villigt burit vårt ganska tunga bagage och stundtals äfven oss, stodo luttrande tryckta intill hvarandra, kanske äfven de i funderingar öfver denna långa mödosamma resa. Öfver oss hvalfde sig en gnistrande, djupblå himmel, och rundt omkring stucko skuggorna fram ur bergens gömslen. I öfrigt tystnad, sågon gång en susning från vinden.

Och så sutto vi där grubblande båda, tills ändtligen doktor Raboul tog till orda:

»Jag skulle vilja tacka er, Marmont», sade han, »för den hjälp, ni lämnat mig, och jag skulle vara glad, därest ni märkt, att ert sällskap blifvit mig kärt. Jag har ej brustit i ärlighet, då jag sagt er, att vår färd skulle blifva vädlig, och jag har icke hållit er i okunnighet om den möjlighet, att ni ej ostraffadt kunde tränga in på ett område, där före mig ingen hvit satt sin fot. Jag trodde mig ha nått botten af dessa indiers vetande och ville anse mig nog stark för att våga en kamp. För er, som känner utvecklingen af min historia, skall jag väl ej behöfva betona mitt förödmjukande nederlag.

»Jag måste således bekväma mig till att erkänna, att jag är främmande för deras maktresurser, och jag är i okunnighet om, huruvida de veta af er närvaro. Men skulle så ej vara fallet, då lofvar jag er att aldrig, vare sig genom ord eller handling, förråda, att en främling, en bra och modig man», — doktorn räckte mig sin hand — »varit mig behjälplig, ty anade man detta, — Gud vete då, hvad som vore er tillämnadt.

»I morgon vid denna tid har jag nått resans mål, och mina senare öden skola bli er obekanta. Men ännu är jag fri, är en människa, och jag tackar er af uppriktigaste hjärta på en människas enkla vis. Tack Marmont! I morgon är jag död för världen, under det ni är på väg att återfinna den. Det vill blanda sig en känsla af vemod i denna tanke, ty lifvet är stort, och världen är härlig. Blott ett är strunt: vår egen hjälplöshet!

»Jag drömde så stort en gång, ville så väl och trodde mig så stark, och hvad har jag väl varit annat än en sten, som faller mot vattenytan? De närmaste se ringarne, den bildar, dessa ringar, som vidga sig och förtona, medan den själf är på väg mot hvilan ner i djupet.»

Doktor Raboul gjorde ett uppehåll, och liksom för att skaka af sig dessa reflexioner sade han:

»Jag vill, att vi båda vakna med friska krafter för morgondagen, och därför ber jag er låta mig tillreda en dryck åt er.»

Han gjorde, som han sagt, och vi tömde hvar sin bägare af det, han lagat. Jag föll i en djup och drömlös sömn...

Skall jag kunna skildra mitt uppvaknande? Skall icke denna framställning få samma otrolighet, som jag ansåg vidläda just de händelser, hvilka utspeltes inför mina ögon?

(Forts.)